

Seat No. _____

HU-1901250201020402

B. A. (Sem.-II) (WEF-2019) Examination

May - 2023

Economics : Paper-4 (Elective-I)

(Introduction of Indian Agricultural-II)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1	ખંડ વિભાજન અને ઉપખંડ વિભાજન માટે કયા પરિબલો જવાબદાર છે સમજાવો.	14
	અથવા	
1	ભારતમાં થતા નાના કદના ખેતરોને રોકવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.	14
2	ભારતમાં નાના અને સીમાંત ખેડૂતોની સમસ્યાઓ માટે ઉપચારાત્મક પગલાં સમજાવો.	14
	અથવા	
2	કૃષિ વિકાસમાં કૃષિ સંલગ્ન ઉદ્યોગોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.	14
3	ગ્રામ વિકાસ અંગેની ગાંધીજીની વિચારધારા સ્પષ્ટ કરો.	14
	અથવા	
3	ગુજરાતના કૃષિક્ષેત્રની મુખ્ય સમસ્યાઓ ચર્ચો.	14
4	ગુજરાતમાં ખેતી વિકાસના કારણો ચર્ચો.	14
	અથવા	
4	ભારતમાં જમીન સુધારણાનું મૂલ્યાંકન સમજાવો.	14
5	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	14
	(1) ભારતમાં જમીન સુધારાઓની આવશ્યકતા	
	(2) MANREGA યોજનાની મર્યાદાઓ	
	(3) નાના ખેતરોના લાભાલાભ ચર્ચો.	
	(4) ભારતમાં નાના પાયાના ઉદ્યોગનું મહત્વ સમજાવો.	

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) The marks of all the questions are the same.
(2) The right side figures indicate marks.

- 1** Which factors are responsible for farm fragmentation and subfarm fragmentation ? **14**

OR

- 1** Discuss measures to prevent small farms from forming in India. **14**

- 2** Explain the remedial measures for problems of small and marginal farmers in India. **14**

OR

- 2** Clarify the role of agro based industries in agriculture development. **14**

- 3** Specify the thoughts of Gandhiji about rural development. **14**

OR

- 3** Discuss the main problems of agricultural sector in Gujarat. **14**

- 4** Discuss the reasons of agricultural development in Gujarat. **14**

OR

- 4** Explain the Evaluation of Land Reforms in India. **14**

- 5** Write a short note : (Any **Two**) **14**

- (1) Essentiality of land reforms in India.
- (2) Limitation of MANREGA.
- (3) Discuss the advantages and disadvantages of small farms.
- (4) Explain the importance of small scale industries in India.
